

PROCESUL-VERBAL nr. 09-06/2

al ședinței tehnice de dezbateră a obiecțiilor asupra proiectului de Lege privind normele de punere la dispoziție a produselor fertilizante (nr. unic 669/MAIA/2024)
din 8 noiembrie 2024

Au participat:

Ghenadie RUSU	- Șef Direcție, Direcția protecția plantelor și siguranța alimentelor de origine vegetală, MAIA
Valentin GURĂU	- Șef Direcție, Direcția Controlul utilizării și plasării pe piață a produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților, ANSA
Viorel SANDU	- Șef adjunct direcție interimar, Direcția Controlul utilizării și plasării pe piață a produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților, ANSA
Diana BACALÎM	- Consultant principal, Direcția avizare acte normative, MJ
Tatiana ROTARI	- Director, CNSAPSA
Igor IGNAT	- Consultant principal, Direcția expertiză de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene, CALCS

Secretar: Ceban Corina, consultant principal, Direcția protecția plantelor și siguranța alimentelor de origine vegetală, MAIA.

Desfășurarea ședinței:

Domnul Rusu Ghenadie a anunțat deschiderea ședinței și a mulțumim membrilor pentru că au dat curs invitației de participare la ședință și a propus acceptarea și trecerea spre examinare și dezbateră a obiecțiilor asupra proiectului de Lege privind normele de punere la dispoziție a produselor fertilizante (nr. unic 669/ MAIA/ 2024) din ordinea de zi.

A fost aprobată ordinea de zi:

- I. Examinarea și dezbaterăa obiecțiilor și propunerilor asupra proiectului de Lege privind normele de punere la dispoziție a produselor fertilizante (nr. unic 669/MAIA/2024).
- II. Concluzii/ Diverse.

În cadrul ședinței s-a discutat asupra:

- I. obiecțiilor ANSA cu referire la art. 10, Obligațiile importatorilor, se propune de a completa alin. (13) cu lit. e), lit. f), lit. g) cu următorul conținut: e) actul prin care se face dovada dreptului de proprietate asupra depozitului specializat, înregistrat oficial, sau de pe contractul de arendă a acestuia; f) certificatul de calitate, eliberat de producătorul produsului respectiv; g) confirmarea producătorului pentru companiile reambalatoare - în cazul importului de fertilizanți pentru comercializare în ambalaj mic. Propunerile menționate vor îmbunătăți textul legii și va indica expres actele necesare ce se anexează la notificare. Totodată reprezentanții ANSA

au prezentat doua modele de notificare despre importul produselor de uz fitosanitar și al fertilizanților, ce ar permite identificarea depozitelor specializate.

În urma celor discutate s-a decis că obiecția formulată nu poate fi acceptată, ori în acest sens sunt disponibile instrumente pentru Autoritate ce ar permite urmărirea trasabilității produselor importate, și anume notificarea prealabilă. Totodată a fost explicat că notificarea nu va mai fi cu elemente de act permisiv, ori acceptul/refuzul autorității contravine noțiunii de notificare. Menținerea prevederilor de prezentare în notificare a permisiunii nu va aduce îmbunătățiri la proiectul de Lege. Păstrarea condițiilor obligatorii pentru importatori de a avea un depozit specializat, contravine prevederilor conceptuale ale Regulamentului UE care vine pentru a facilita libera circulație a acestora, în special dacă sunt asigurate condițiile de transportare și depozitare astfel cum prevede fișa cu date de securitate.

2. obiecțiilor MJ cu referire la

a) conceptul proiectului, reprezentantul Ministerului Justiției a menționat că potrivit art. 1

alin. (1) din Regulamentul (UE) 2019/1009, regulamentul se aplică „produselor fertilizante UE”, iar prin proiectul legii se extinde domeniul de aplicare al legii or, legea se aplică și „produselor fertilizante MD”, prin urmare a fost înaintată propunerea ca prevederile cu privire la „produsele fertilizante MD” să fie indicate în un Regulament distinct. Dl. Ghenadie Rusu a menționat că inițial, proiectul conținea doar reglementări cu privire la „produsele fertilizante UE”, însă ținând cont că reglementările cu privire la „produsele fertilizante MD” se conțin doar în 18 articole, la propunerea experților, a fost luată decizia de a include mențiunile cu privire la „produsele fertilizante MD” în un proiect unic. Totodată, dl. Ghenadie Rusu a reiterat argumentele expuse în sinteza obiecțiilor și propunerilor, în conformitate cu care, potrivit Notei de fundamentare Regulamentul (CE) nr. 2003/2003 nu împiedică punerea la dispoziție pe piața internă a îngrășămintelor nearmonizate, în conformitate cu dreptul intern și cu normele generale privind libera circulație din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE). Aceste prevederi au fost preluate din pct. (5) al clauzei de adoptare a Regulamentului UE 2019/1009. Mai mult ca atât, același punct mai prevede că *Având în vedere caracterul local pronunțat al anumitor piețe de produse, această posibilitate ar trebui să fie menținută. Respectarea normelor armonizate ar trebui așadar să rămână opțională și să fie necesară numai pentru produsele, destinate să furnizeze plantelor nutrienți sau să îmbunătățească eficiența nutrițională a plantelor, care poartă marcajul CE atunci când sunt puse la dispoziție pe piață. Prin urmare, prezentul regulament nu ar trebui să se aplice produselor care nu poartă marcajul CE atunci când sunt puse la dispoziție pe piață.* Totodată, articolul 3 alineatul (1) din Regulamentul UE 2019/1009 stabilește că „Statele membre nu împiedică, din motive referitoare la compoziție, etichetare sau alte aspecte menționate în prezentul regulament, punerea la dispoziție pe piață a produselor fertilizante UE care sunt în conformitate cu prezentul regulament.” Din utilizarea expresiei „nu împiedică”,

deducem că prin Regulamentul dat nu se reglementează cerințele de calitate față de toate produsele fertilizante plasate pe piața Uniunii Europene, acesta se limitează a reglementa doar cerințele de calitate pentru acele produse fertilizante pe care producătorul dorește să le certifice cu marcaj CE.

Ținând cont că la baza argumentelor MAIA sunt prevederi din actele Uniunii Europene, reprezentantul Ministerului Justiției a solicitat opinia reprezentantului Centrului de Armonizare a Legislației, în calitate de autoritate de resort. Reprezentantul CAL a menționat că urmare a argumentelor prezentate în sinteză nu are obiecții privind includerea în proiect a prevederilor privind „produsele fertilizante MD” care urmează să se aplice și după aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană.

La acest aspect, Ministerul Justiției a menționat că având în vedere că CAL este autoritatea responsabilă de efectuarea expertizei de compatibilitate cu legislația UE, asupra prevederii enunțate în final urmează să se pronunțe CAL.

b) În altă ordine de idei, reprezentantul Ministerului Justiției a menționat că ținând cont de prevederile Codului vamal (a se vedea Titlul VI Capitolul I, art. 192) noțiunea „import” reglementează „mărfurile străine destinate comercializării pe piața Republicii Moldova”, prin urmare, noțiunea „import” indicată la art. 2 din proiect urmează a fi ajustată or, după cum menționează însuși autorul proiectului în sinteză „importatorii operează cu produse fertilizante MD care au fost fabricate în afara țării”. Astfel, pentru a nu crea interpretări în sensul că „importul se referă la produsele fertilizante MD” care au fost fabricate în Republica Moldova s-a agreat ajustarea definiției de ”importator”, care se referă doar la mărfuri străine, astfel cum rezultă din sinteză obiectiilor și recomandărilor. În acest sens s-a propus de a defini noțiunea de ”importator” - orice persoană fizică sau juridică, stabilită în Republica Moldova, care introduce un produs fertilizant UE sau produs fertilizant MD din altă țară pe piața Republicii Moldova.

În urma celor discutate s-a acceptat propunerea MJ.

c) La dispoziția de la art. 10 alin. (10) din proiect în conformitate cu care „Importatorii

notifică conform procedurii stabilite la art. 192 din Codul vamal al Republicii Moldova”, referința la „art. 192 din Codul vamal” se va substitui cu referința la „art. 140 din Codul vamal”, astfel cum era în redacția inițială or, obiecția MJ consta în necesitatea revizuirii referinței la „produsele fertilizante MD” întrucât importatorii introduc pe piața doar „produse fertilizante UE” și „produse fertilizante MD care au fost fabricate în afara țării” și prin urmare nu era necesar modificarea referinței la art. 140 din Codul vamal.

În acest sens, a fost agreată, că urmare a clarificărilor aduse definiției de importator, păstrarea referinței la art. 140 al Codului Vamal al Republicii Moldova, astfel cum era indicat în redacția inițială.

d) Referitor la contravențiile prevăzute în proiectul legii, Ministerul Justiției a menționat că contravențiile urmează a fi indicate în Codul contravențional. În

contextul adresei Guvernului nr. 1506-686 din 13 septembrie 2016, ținem să menționăm că, prezentarea propunerilor, ce vizează amendarea Codului contravențional, urmează a fi remise în adresa Ministerului Justiției, care va asigura elaborarea și definitivarea proiectului unic de modificare și completare a Codului contravențional, cu promovarea ulterioară a acestuia.

În urma argumentelor aduse de reprezentantul Ministerului Justiției, și anume că faptele ce constituie contravenție nu pot fi stabilite în alte acte decât Codul, a fost acceptat excluderea faptelor ce constituie contravenții. În contextul celor menționate, prevederile art. 43 din Codul contravențional se va exclude din proiectul legii.

e) Cuvintele „ia măsurile necesare” de la art. 5 alin. (5) alineatul al doilea, se vor substitui

cu referința la procedura care urmează a fi efectuată de autoritatea competentă de elaborarea politicilor pentru a include materiile respective în produse derivate.

În urma celor discutate s-a acceptat propunerea MJ.

f) La alin. (5), se vor concretiza „produsele fertilizante” la care se face referință „UE”, sau

„MD”, or, în proiect urmează a fi utilizate noțiunile indicate la art. 2.

Astfel la cele discutate mai sus art. 2 prevede ca noțiune și „produsele fertilizante”. În cazul alin. (5) sunt reglementate/prevăzute toate „produsele fertilizante”.

g) Se exclude referirea la ”statele membre”.

În urma celor discutate s-a acceptat obiecția MJ ” ca sintagma „statele membre” să se substituie cu referința la „statele Uniunii Europene”.

h) norma de la art. 15 alin. (1), „standardele care adoptă standarde armonizate” se va revizui prin prisma art. 6 alin. (1) lit. r) din Legea nr. 20/2016 cu privire la standardizarea națională, în conformitate cu care organismul național de standardizare are atribuția de avizare la solicitarea autorităților publice a proiectelor de liste cu standarde moldovenești care adoptă standardele europene armonizate. Întru respectarea condiției preciziei, referința la standardele în cauză se va substitui cu referința la standardele concrete.

Urmare a discuțiilor, s-a agreat argumentul adus de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, doar că, în sinteză, se va vedea argumentul că Autoritatea de elaborarea a politicilor avizează lista dată, ori dreptul acesta îi revine organismului național de standardizare, astfel cum prevede Legea nr. 20/2016 cu privire la standardizarea națională.

i) ținând cont de noțiunea „autoritatea de supraveghere a pieței” utilizată în Legea nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor, la art. 13, noțiunea „autorității competente” se va substitui cu noțiunea „autorității de supraveghere a pieței” (obiecție valabilă și la art. 14).

În urma celor discutate s-a acceptat argumentele MJ, iar la art.2 noțiunea de „autoritate competentă” se va ajusta prin specificarea ”autoritate de supraveghere a pieței”.

j) Potrivit art. 24 alin. (9) din Regulamentul (UE) „Organismele de evaluare a conformității încheie o asigurare de răspundere dacă răspunderea nu este asumată de stat în conformitate cu dreptul intern sau dacă statul membru nu este direct responsabil pentru evaluarea conformității”. În acest sens, ținând cont că norma se referă direct la statul membru, asupra oportunității transpunerii enunțate urmează să se pronunțe Centrul de Armonizare a Legislației în calitate de autoritate de resort. Cu titlu de remarcă generală, atenționăm că referința la stat urmează a se concretiza. Mai mult, norma a fost transpusă în mod distorsionat, deviind de la sensul normei prevăzut în Regulamentul (UE).

Urmare a discuțiilor și a argumentelor aduse de părți, inclusiv de reprezentantul Centrului de Armonizare a Legislației, a fost agreat textul la art. 26 alin. (9), întru a nu distorsiona esența asigurării, cu reformularea și substituirea sintagmei „nu este asumată de stat” cu sintagma „nu este asumată de orice stat”, iar sintagma „sau în cazul când evaluarea conformității nu este asigurată de stat” se va substitui cu sintagma „sau acel stat nu asigură evaluarea conformității”.

k) La art. 42 alin. (1) se menționează că Regulamentul(UE) 2019/1009, nu conține prevederi cu privire la „listele de identificare”, prin urmare se va elucida acest aspect. Mai mult, potrivit notei de fundamentare, regimul juridic al „produselor fertilizante care nu au marcajul CE” este reglementat prin definirea ca produse fertilizante MD. În vederea punerii la dispoziție pe piață sau introducerii pe piață, „produsele fertilizante MD din producția internă sau din import”, acestea trebuie să corespundă criteriilor pentru a fi incluse în lista de identificare. Deși potrivit notei de fundamentare, criteriile sunt planificate a fi preluate din Anexele I și II la Regulamentul UE 2019/1009 nu considerăm relevante dispozițiile expuse la art. 42 alin. (2) din proiect, în conformitate cu care atât „produsele fertilizante MD” cât și „produsele fertilizante UE” urmează a fi incluse în lista de identificare. Având în vedere cele expuse, dispozițiile de la alin. (1)-(4) urmează a fi revizuite.

În urma celor discutate s-a specificat că a fost admisă o eroare, ori în tabelul de sinteză a fost relatată acceptarea obiecției și, pentru a nu admite interpretări ce contravin cu obiectul de reglementare, s-a asigurat reformularea prevederilor „ *Produsele fertilizante MD incluse în lista de identificare și produsele fertilizante UE(...)*”.

l) La art. 42 alin. (2), se remarcă că, factura nu mai este document primar cu regim fiscal (a se vedea Hotărârea Guvernului nr. 238/2017 cu privire la modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 294 din 17 martie 1998). Concomitent, la pct. 6 al Ordinului ministrului finanțelor nr. 118/2017 s-a stabilit că „Se permite utilizarea formularelor tipizate de document primar cu regim special „factura fiscală” și „factura”, executate tipografic, valabile până la intrarea în vigoare a prezentului Ordin, până la epuizarea totală a stocurilor aflate la entități și Serviciul Fiscal de

Stat.” Prin urmare, asupra corectitudinii folosirii termenului „factură” este important de a consulta opinia Ministerului Finanțelor (Serviciului Fiscal de Stat).

A fost specificat din partea Ministerului Agriculturii că prevederile s-au reformulat conform HG nr. 294/1198 și s-au ajustat din „factură și bon fiscal” în „factură fiscală”.

3. Centrul de armonizare a Legislației a venit cu o precizare suplimentară la forma de relatare a Clauzei de armonizare a proiectului național, astfel a fost recomandat modificarea conform Expertizei de compatibilitate și expusă în următoarea redacție: ”Prezenta Lege transpune parțial Regulamentul (UE) 2019/1009 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 de stabilire a normelor privind punerea la dispoziție pe piață a produselor fertilizante UE și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1069/2009 și (CE) nr. 1107/2009 și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 2003/2003 (CELEX: 32019R1009), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 170 din 25 iunie 2019, așa cum a fost ultima oară modificat prin Regulamentul delegat (UE) 2024/1682 al Comisiei din 4 martie 2024 de modificare a Regulamentului (UE) 2019/1009 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește adăugarea gunoiului de grajd prelucrat ca materie componentă în produsele fertilizante UE.”

Urmarea a argumentelor și clarificărilor aduse s-a agreat ajustarea clauzei de armonizare.

Șef Direcție, Direcția protecția plantelor și siguranța alimentelor de origine vegetală, MAIA

Digitally signed by Rusu Ghenadie
Date: 2024.11.12 15:22:12 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova
MOLDOVA EUROPEANĂ

RUSU

Consultant principal, Direcția avizare acte normative, MJ

Digitally signed by Bacalim Diana
Date: 2024.11.14 15:48:06 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova
MOLDOVA EUROPEANĂ

Diana BACALÎM

Consultant principal, Direcția expertiză de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene, CALCS

Digitally signed by Ignat Igor
Date: 2024.11.14 16:14:11 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova
MOLDOVA EUROPEANĂ

Igor

Șef Direcție, Direcția Controlul utilizării și plasării pe piață a produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților, ANSA

Digitally signed by Gurău Valentin
Date: 2024.11.13 10:30:49 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova
MOLDOVA EUROPEANĂ

Valentin GURĂU

Șef adjunct direcție interimar, Direcția Controlul utilizării și plasării pe piață a produselor fitosanitare și a fertilizanților, ANSA

Digitally signed by Sandu Viorel
Date: 2024.11.13 10:39:18 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova
MOLDOVA EUROPEANĂ

Viorel SANDU

Director interimar, IP CNSAPSA

Digitally signed by Rotari Tatiana
Date: 2024.11.14 14:37:19 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova
MOLDOVA EUROPEANĂ

Tatiana ROTARI

Consultant principal, Direcția protecția plantelor și siguranța alimentelor de origine vegetală, MAIA

Digitally signed by Ceban Corina
Date: 2024.11.12 15:29:43 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova
MOLDOVA EUROPEANĂ

Corina CEBAN